

Lovfestet rett. I Norge har også den fattige og husløse lovfestede rettigheter. Sosialtjenesteloven slår fast at «Sosialtjenesten er forpliktet til å finne midlertidig bosted for dem som ikke klarer det selv». Det er en god lovbestemmelse.

Husløs nektes sengeplass

Av Erling Folkvord, Rødt, medlem av bystyrets helse- og sosialkomité

Ikke rom. Den kan ikke misforstås. Litt lenger ute i samme loven står det at «sosialtjenesten skal yte tjenester etter den loven til alle som oppholder seg i kommunen». Dette er også enkelt og ubyrkratisk. Når du er i en skikkelig krise, skal sosialtjenesten hjelpe deg der du er.

Rik – med bolig

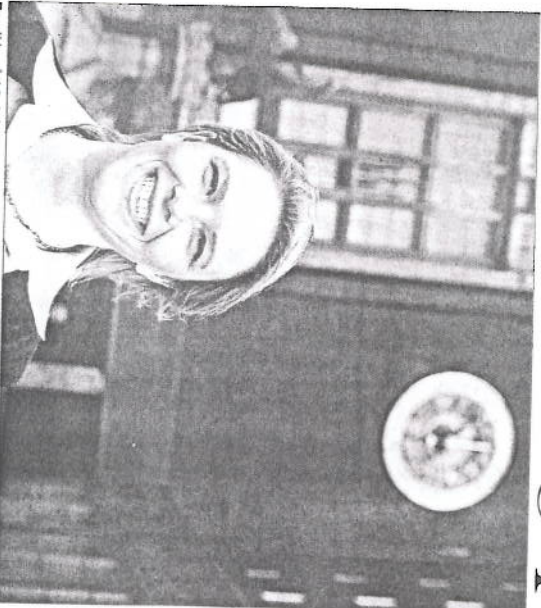
Syvli Lishaug er Premskritt-partiets byråd for velferd og sosiale tjenester i Oslo. Hun er hverken fattig eller husløs. Byråden har en nesten altomfattende rett til å instruere direktorene i de ulike sosiale etatene. Direktorene sender instruksjonene videre nedover i systemet.

Sist sommer instruerte byråd Lishaug direktøren i rusmiddelstaten om at hun skulle hjelpe de nevnte lovbestemmelserne.

Selv er jeg miljøarbeider i oppsøkende tjeneste i rusmiddelstaten. For personer som ikke var folkerestisert i Oslo, ble det mot slutten av sist sommer umulig å få sengeplass ved akuttovernatting på Prindsen. Da skjønte både jeg og arbeidskamaratene mine at noe helt nytt var stykket.

Muntlige ordrer

Jeg kan ikke beise at byråd Syvli Lishaug har gitt instruksjonen om å nekte sengeplass til dem som ikke står oppført i Oslo folkerester. Byråden er nemlig så lur at hun ikke gir slike kontroversielle instruksjoner skriftlig. Hun og hennes kommunaldirektør gir de ulike sektorene i rusmiddelstaten følger eksemplet. Hun gir instruksjonene videre i samme muntlige form. De som er nedst i systemet, vet bare at instruksjonene kommer «fra oven».

For å byrådd Syvli Lishaug umulig å instruere skriftlig, er hun også frimodig nok til å skrive i Aften at «det stemmer ikke at jeg nekter husløse fra andre kommuner overnattingsplass på våre skulpturplasser», skriver Erling Folkvord.

Slik ble mange utestengt fra Prindsen, selv om de hadde lovfestet rett til en seng for natten. For å byrådd Lishaug umulig å instruere skriftlig, er hun også frimodig nok til å skrive i Aften at «det stemmer ikke at jeg nekter husløse fra andre kommuner overnattingsplass på våre skulpturplasser» (Aften 13. november). Nei da, hun snakker ikke selv med de husløse. Men hun har gitt muntlige ordrer som fører til at underordnede ansatte har måttet nekte husløse det de etter loven har rett til.

Ynkkelig ansvarstraskelse

Aften har på lederplass kritisert byrådd Lishaug for at hun nekter bosted fra andre overnattingssteder. Jeg synes det er ynkelig nar en av Oslos mektigste politikere svarer på dette med å sparke ansvarst nedover.

For Lishaug betyr seg ikke med å benekte at ordrene kommer fra henne. Hun går et steg

«Byrådens lovbrudd har rammet mange»

videre og sier: «Jeg har også bedt våre akutt plasser om å bruke skjønn og fornuft. Selvsagt skal ingen henvises til å sove ute hvis det er fare for liv og helse». Hvis en som er fattig og husløs i Oslo må tilbringe natten under åpen himmel på en slik måte at det er helsefarlig, skyldes det at noen av de underordnede i kommunens sosiale tjenester ikke har brukt skjønn og sunn fornuft.

Selvsøplelse

For en tid tilbake var jeg selv med på å nekte en person det vedkommende etter loven hadde rett til. Det var søndag. Det begynte å mørkne. Vinden var kald, og det regnet stritt. En politipatrulje ringte til Oppsøkingstjeneste. De ba oss hjelpe en husløs person som var svært forkommen. Patruljen hadde helt rett i at dette ikke var en politioppgave. Men de lot vedkommende ha iv for vinden i

politibilen til vi kom til stedet. Ingen var i tvil om at sosialtjenesten var forpliktet til å finne midlertidig bosted for den personen ettersom vedkommende ikke klarer det selv. Heldigvis hadde en av de instruksjonene som byrådd Lishaug har ansvar for, ledige sengeplasser denne søndagskvelden. Det så ut til å ordne seg. Jeg så hvor lett det den husløse ble. Men da jeg over telefon fortalte at den forkomne, våte og frose personen ikke var folkerestisert i Oslo, forsvant muligheten.

Hva ble så resultatet?

Jo, etter å ha prøvd noen muligheter til, endte det med at vi som har beitt for å hjelpe folk, måtte sette av den husløse på gaten. Vedkommende ble påført store, unødvendige lidelser, fordi ansatte hadde fått ordre fra oven om å bryte loven.

Dette eksemplet gjaldt ikke overnattingsplassene på Prindsen, som for to år siden ble overført fra Grønnerkka bydel til rusmiddelstaten. 14. desember 2005 vedtok bystyret endring av disse overnattingsplassene «skal fortsatt være tilgjengelig for samme brukergutter som hittil».

Byrådd Lishaug brøt ikke bare loven, men hun brøt også dette bystyrets vedtak da hun sist sommer bestemte at bare husløse som er folkerestisert i Oslo, skal få sove på Prindsen. Byrådens lovbrudd har rammet mange. Men byråden vil ved alle pris ha oss til å tro at problemene skyldes at underordnede ansatte i Oslos sosiale tjenester ikke er i stand til å bruke skjønn og sunn fornuft».

debatt

• Skriv kortere melding vi følger til å forrette, innlegg som er sendt til redaksjonen, Postboks 1, 0051 Oslo. Telefaks: 22 86 40 89

E-post: debatt@aftenposten.no
Hovedinnlegg: 5000 tegn inkl. mellomrom
Debattnlegg: 1000-1500 tegn inkl. mellomrom
Kortinnlegg: 550-750 tegn inkl. mellomrom

Knut Olav Aasen, leder i og ansvarlig for